

CONVENTIA
privind
accesul la informatie, participarea publicului
la luarea deciziei si accesul la justitie in
probleme de mediu

Partile la aceasta Conventie;

reamintind principiul 1 al Declaratiei de la Stockholm asupra mediului uman;

reamintind, de asemenea principiul 10 al Declaratiei de la Rio privind mediul si dezvoltarea;

reamintind, in continuare, rezolutiile Adunarii Generale 37/7 din 28 octombrie 1982 privind Carta Mondiala pentru Natura si 45/94 din 14.12.1990 privind necesitatea de a asigura un mediu sanatos pentru bunastarea indivizilor;

reamintind, de asemenea, Carta Europeana privind Mediul si Sanatatea adoptata de prima Conferinta privind Mediul si Sanatatea a Organizatiei Mondiale a Sanatatii, la Frankfurt pe Main la 8 Decembrie 1989,

afirmand necesitatea de a proteja, conserva si imbunatati starea mediului si de a asigura dezvoltarea durabila si protectia mediului,

recunoscand, ca protectia adecvata a mediului este esentiala pentru bunastarea umana si exercitarea drepturilor fundamentale ale omului, incluzand insusi dreptul la viata;

recunoscand, de asemenea, ca orice persoana are dreptul sa traiasca intr-un mediu adecvat sanatatii si bunastarii sale si sarcina, atat la nivel individual cat si in asociere cu altii, sa protejeze si sa imbunatateasca mediul in beneficiul generatiilor prezente si viitoare si sa respecte aceasta indatorire;

considerand ca, pentru a fi capabili sa mentina acest drept si sa respecte aceasta sarcina, cetatenii trebuie sa aiba acces la informatie, sa fie indreptatiti de a participa la luarea deciziei si sa poata avea acces la justitie in probleme de mediu si recunoscand, in aceasta privinta, ca cetatenii pot avea nevoie de asistenta pentru a - si exercita dreptul lor;

recunoscand ca, in domeniul mediului, un acces mai bun la informatie si participarea publicului la luarea deciziei imbunatatesc calitatea si implementarea deciziilor, contribuie la constientizarea publicului asupra problemelor de mediu, ofera publicului posibilitatea de a-si arata preocuparile si dau prilejul autoritatilor publice sa tina cont de asemenea preocupari;

tintind spre o mai buna constientizare a luarii deciziilor si spre transparenta in acest domeniu, precum si spre intarirea sprijinului publicului pentru deciziile care privesc mediul inconjurator;

recunoscand importanta transparentei in toate ramurile executivului si invitand autoritatile legislative sa implementeze principiile acestei Conventii in procedurile lor;

recunoscand ca publicul trebuie sa fie constient despre procedurile privind participarea in procesul luarii deciziilor cu implicatii asupra mediului, sa aiba acces liber la aceste proceduri si sa stie cum sa le foloseasca;

recunoscand, de asemenea, importanta rolului care-l pot juca in domeniul protectiei mediului cetatenii, organizatiile neguvernamentale si sectorul privat;

dorind sa promoveze educatia ecologica spre o mai profunda intelegere a mediului si dezvoltarii durabile si sa incurajeze constientizarea de catre opinia publicului si participarea acestuia la luarea deciziilor care afecteaza mediul si dezvoltarea durabila;

notand, in acest context, importanta utilizarii mass-media, a sistemelor electronice, sau a altor forme viitoare de comunicare;

recunoscand importanta deplinei integrari a consideratiilor de mediu in luarea deciziilor la nivel guvernamental si necesitatea ca autoritatile publice sa detina informatii exacte, corecte si actuale privind mediul inconjurator;

recunoscand ca autoritatile publice detin informatii privind mediul care sunt de interes public;

preocupate de faptul ca mecanismele juridice eficiente trebuie sa fie accesibile publicului, inclusiv organizatiilor, astfel incat interesele legitime sa fie protejate si legea sa fie aplicata;

observand importanta furnizarii unei informatii adecvate catre utilizatori pentru ca acestia sa fie capabili a alege solutii cat mai bune;

recunoscand preocuparea publicului privind evacuarea deliberata in mediu a organismelor modificate genetic si despre necesitatea cresterii transparentei si angajarii participarii publice la luarea deciziei in acest domeniu;

convinse ca implementarea acestei Conventii va contribui la intarirea democratiei in regiunea Comisiei Economice pentru Europa (ECE);

constiente de rolul jucat in aceasta privinta de catre ECE si reamintind, intre altele, liniile directoare ale ECE privind accesul la informatia de mediu si participarea publicului la luarea deciziilor privind mediul inconjurator aprobate in Declaratia Ministeriala adoptata la cea de a III-a Conferinta Ministeriala "Mediu pentru Europa" (25 octombrie 1995, Sofia, Bulgaria).

tinand cont de prevederile pertinente ale Conventiei privind Evaluarea Impactului asupra Mediului in Context Transfrontier, incheiata la Espoo, in Finlanda, la 25 februarie 1991, ale Conventiei asupra Efectelor Transfrontaliere ale Accidentelor Industriale si ale Conventiei privind Protectia si Utilizarea Cursurilor de Apa Transfrontiera si a Lacurilor Internationale, ambele incheiate la Helsinki la 17 martie 1992 si ale altor conventii regionale;

constiente de faptul ca adoptarea acestei Conventii va contribui la intarirea pe viitor a procesului "Mediul pentru Europa" si a rezultatelor celei de a patra Conferinte Ministeriale de la Aarhus, Danemarca, din iunie 1998'

au convenit urmatoarele:

ARTICOLUL 1

Obiective

Pentru a contribui la protejarea drepturilor oricarei persoane din generatiile actuale si viitoare de a trai intr-un mediu adecvat sanatatii si bunastarii sale, fiecare Parte va garanta drepturile de acces la informatie, participarea publicului la luarea deciziei si accesul la justitie in probleme de mediu conform prevederilor acestei Conventii.

ARTICOLUL 2

Definitii

In sensul acestei Conventii,

1. "Parte" inseamna, numai daca textul nu prevede altceva, o Parte Contractanta la aceasta Conventie;

2. "Autoritate publica" inseamna:

- (a) Guvern la nivel national, regional sau la alt nivel;
- (b) Persoane fizice sau juridice care indeplinesc functii administrative publice conforme cu legislatia nationala, inclusiv sarcini specifice, activitati sau servicii in legatura cu mediul;
- (c) Orice alta persoana fizica sau juridica avand responsabilitati sau functii publice, sau care asigura servicii publice, in legatura cu mediul, sub controlul unui organism sau al unei persoane care se inscrie in prevederile subparagrafelor (a) sau (b) de mai sus;
- (d) Institutiile oricarei organizatii de integrare economica regionala la care se face referire in articolul 17 si care este Parte la aceasta Conventie.

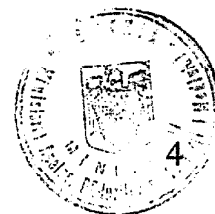
Aceasta definitie nu include organisme sau institutii care actioneaza ca autoritate judecatoreasca sau legislativa.

3. "Informatia de mediu" inseamna orice informatie scrisa, vizuala, audio, electronica sau sub orice forma materiala privind:

- (a) Starea elementelor de mediu, cum ar fi aerul si atmosfera, apa, solul, pamantul, peisajul si zonele naturale, diversitatea biologica si componentele sale, inclusiv organismele modificate genetic si interactiunea dintre aceste elemente;
- (b) Factori, cum ar fi substantele, energia, zgomotul si radiatia si activitatile ori masurile, inclusiv masurile administrative, acordurile de mediu, politicile, legislatia, planurile si programele care afecteaza sau pot afecta elementele de mediu amintite in subparagraful (a) de mai sus, analizele cost-beneficiu, sau alte analize si prognoze economice folosite in luarea deciziei de mediu;
- (c) Starea sanatatii si sigurantei umane, conditiile de viata umana, zonele culturale, starea constructiilor si modul in care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu sau de catre factorii, activitatile sau masurile cuprinse in subparagraful (b) de mai sus.

4. "Publicul" inseamna una sau mai multe persoane fizice sau juridice si, in concordanta cu legislatia sau practica nationala, asociatiile, organizatiile sau grupurile acestora.

5. "Public interesat", inseamna publicul afectat sau care poate fi afectat de, sau avand un interes in deciziile de mediu, pentru scopul acestei definitii, organizatiile neguvernamentale promovand protectia mediului si indeplinind cerintele legii nationale, vor fi considerate ca avand un interes.

ARTICOLUL 3

Prevederi generale

1. Fiecare Parte va lua masurile legislative necesare si va adopta reglementarile si alte masuri pentru realizarea compatibilitatii dintre prevederile care implementeaza accesul la informatie, participarea publicului si accesul la justitie din cadrul acestei Conventii.

2. Fiecare Parte se va stradui sa asigure ca oficialitatile si autoritatile asista si indruma publicul pentru accesul la informatie, pentru facilitarea participarii sale la luarea deciziei si pentru accesul la justitie in probleme de mediu.

3. Fiecare parte va promova educatia ecologica si constientizarea publicului in problemele de mediu, in special modurile de acces la informatie, participarea la luarea deciziei si accesul la justitie in probleme de mediu.

4. Fiecare Parte va asigura recunoasterea si sustinerea asociatiilor, organizatiilor sau grupurilor care promoveaza protectia mediului si va asigura ca sistemul de drept national se va conforma acestor obligatii.

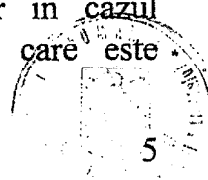
5. Prevederile acestei Conventii nu vor afecta dreptul unei Parti de a mentine sau de a introduce masuri care sa asigure un acces mai larg la informatie, o participare publica mai intensa la luarea deciziei si un acces mai larg la justitie in probleme de mediu, altele decat cele cerute de aceasta Conventie.

6. Aceasta Conventie nu va cere nici o derogare de la drepturile existente privind accesul la informatie, participarea publicului la luarea deciziei si accesul la justitie in probleme de mediu.

7. Fiecare Parte va promova aplicarea principiilor acestei Conventii in cadrul proceselor decizionale privind mediul la nivel international si in cadrul activitatii organizatiilor internationale in probleme legate de mediu.

8. Fiecare Parte va asigura ca persoanele care exercita drepturile lor conform prevederilor acestei conventii nu vor fi penalizate, persecutate sau hartuite in vreun fel pentru implicarea lor. Aceasta prevedere nu va afecta posibilitatile instantelor nationale de a percepe taxe rezonabile pentru actiunile judiciare.

9. In sfera de aplicare a prevederilor pertinente ale acestei Conventii, publicul va avea acces la informatii, va avea posibilitatea sa participe la luarea deciziilor si va avea acces la justitie in problemele de mediu fara nici o discriminare bazata pe cetatenie, nationalitate sau domiciliu, iar in cazul persoanelor juridice fara discriminare fundamentata pe locul in care este inregistrata sau in care se afla centrul efectiv al activitatilor sale.

ARTICOLUL 4

Accesul la informatia de mediu

1. Fiecare Parte va asigura ca autoritatile publice, in conditiile urmatoarelor paragrafe ale acestui articol, ca raspuns la o cerere de informatie pe probleme de mediu vor aduce aceasta informatie la cunostinta publicului respectand prevederile legislatiei nationale, inclusiv in cazul in care sunt cerute copii ale documentatiei continand sau cuprinzand informatia respectiva, avand in vedere subparagraful b de mai jos:

- (a) fara a fi necesara declararea interesului;
- (b) sub forma ceruta, in afara situatiilor cand:
 - (i) este mai rezonabil pentru autoritatea publica de a oferi informatia ceruta sub alta forma, in care caz trebuie aratate motivele pentru care poate fi facuta disponibila in acea forma sau
 - (ii) informatia este deja disponibila public sub alta forma.

2. Informatia de mediu, asupra careia se face referire in paragraful 1 de mai sus, va fi facuta disponibila in cel mai scurt timp si cel mai tarziu la o luna dupa ce cererea a fost inaintata, in afara cazului in care volumul si complexitatea informatiei justifica prelungirea acestei perioade pana la doua luni de la data solicitarii. Solicitantul trebuie sa fie informat despre orice prelungire si despre motivele acesteia.

3. O solicitare de informatie de mediu poate fi refuzata daca:

- (a) autoritatea publica careia ii este adresata solicitarea nu detine informatia respectiva;
- (b) cererea este vizibil nerezonabila sau formulata intr-o maniera prea generala, sau
- (c) cererea se refera la documente in curs de elaborare sau priveste sistemul de comunicatii interne ale autoritatilor publice unde o astfel de exceptie este prevazuta de legea nationala sau de practica obisnuita, luandu-se in considerare interesul public in cazul unei asemenea dezvaluiri.

4. O solicitare de informatie de mediu poate fi refuzata daca dezvaluirea acesteia ar afecta in mod negativ:

- (a) Confidentialitatea procedurilor autoritatilor publice, unde o astfel de confidentialitate este prevazuta de legislatia nationala;
- (b) Relatiile internationale, siguranta nationala sau securitatea publica;
- (c) Cursul justitiei, dreptul unei persoane de a beneficia de o judecata dreapta sau dreptul unei autoritati publice de a conduce o ancheta de natura penala sau disciplinara;

(d) Confidentialitatea informatiilor comerciale si industriale, unde confidentialitatea este prevazuta de lege pentru a proteja un interes economic legitim. In acest context informatia privind emisiile care sunt semnificative pentru protectia mediului vor fi facute publice;

(e) Drepturile de proprietate intelectuala;

(f) Confidentialitatea unor date personale si/sau a unor dosare apartinand unei persoane fizice atunci cand aceasta persoana nu a consimtit publicarea informatiilor, unde astfel de confidentialitate este prevazuta de legislatia nationala;

(g) Interesele unei terte parti care a oferit informatia ceruta fara ca acea parte sa fie pusa sub/sau sa existe posibilitatea punerii sale sub o obligatie legala de a face astfel, in situatia in care aceasta parte nu a consimtit publicarea materialului; sau

(h) Mediul la care se refera informatia, cum ar fi locurile de cuibarit ale speciilor rare.

Motivele de refuz mentionate mai sus trebuie sa fie interpretate intr-un mod restrictiv, luand in considerare interesul public afectat de divulgarea informatiilor si avand in vedere ca informatia solicitata sa fie in legatura cu emisiile in mediu.

5. In cazul in care o autoritate publica nu detine informatia ceruta, acea autoritate publica trebuie, cat mai rapid posibil, sa informeze solicitantul cu privire la autoritatea publica unde crede ca este posibil sa se gaseasca informatia respectiva sau sa transfere cererea acelei autoritati, informand in acelasi timp solicitantul.

6. Fiecare Parte va asigura ca in cazul in care informatia, exceptata de la regula de a fi facuta publica in conformitate cu paragrafele 3 (c) si 4 ale acestui articol, poate fi separata fara a se aduce un prejudiciu confidentialitatii, iar autoritatea publica sa faca disponibila partea ce poate fi facuta publica din informatia de mediu care a fost solicitata.

7. Refuzul unei solicitari va fi facut in scris daca solicitarea a fost facuta in scris sau daca solicitantul cere acest lucru. Un refuz va cuprinde motivele acestuia si va oferi informatii asupra accesului la procedura revazuta care este asigurata in concordanta cu articolul 9. Refuzul trebuie sa fie facut cat mai curand posibil si cel mai tarziu dupa o luna de zile, in afara cazului in care complexitatea informatiei justifica o prelungire a acestei perioade pana la doua luni de la data inaintarii cererii. Solicitantul trebuie sa fie informat asupra oricarei prelungiri si a motivelor acesteia.

8. Fiecare Parte poate permite autoritatilor lor publice de a institui un tarif pentru serviciul de furnizare a informatiei, dar un asemenea tarif nu trebuie sa depaseasca o suma rezonabila. Autoritatile publice care intentioneaza sa depaseasca un asemenea sistem de tarificare pentru furnizarea de informatie trebuie

sa puna la dispozitia solicitantilor o lista de preturi care pot fi percepute, indicand circumstantele in care acestea pot fi percepute sau exceptate si cand oferirea unor informatii este conditionata de o plata in avans.

ARTICOLUL 5

Colectarea si diseminarea informatiei de mediu

1. Fiecare Parte va asigura ca:

(a) Autoritatile publice sa detina informatii de mediu la zi relevante pentru functiile lor;

(b) Sunt stabilite sisteme obligatorii pentru asigurarea unui flux adecvat al informatiei catre autoritatile publice despre activitatile propuse si existente care pot afecta in mod semnificativ mediul;

(c) In cazul oricarei amenintari iminente a sanatatii umane sau a mediului, cauzata de activitatile umane sau datorita unor cauze naturale, toate informatiile care ar da posibilitatea publicului sa ia masuri de prevenire sau sa amelioreze efectele negative provocate de acea amenintare si care sunt detinute de o autoritate publica, sunt diseminate imediat si fara nici o intarziere membrilor publicului care pot fi afectati.

2. Fiecare Parte va asigura, in cadrul legislatiei nationale, modul in care autoritatile publice fac disponibila publicului informatia de mediu, ca informatia respectiva sa fie transparenta si accesibila in mod efectiv, printre altele, prin:

(a) Furnizarea unei informatii suficiente publicului, cu privire la tipul si scopul informatiei de mediu detinuta de autoritatile publice, termenii de baza si conditiile sub care asemenea informatie este disponibila si accesibila si procesul prin care ele pot fi obtinute;

(b) Stabilirea si mentinerea unor aranjamente practice cum ar fi:

(i) liste accesibile publicului, registre sau dosare;

(ii) solicitarea oficialitatilor sa sustina publicul in asigurarea accesului la informatie in conformitate cu aceasta Conventie;

(iii) identificarea punctelor de contact;

(c) Accesul gratuit la informatiile de mediu continute in liste, registre sau dosare, in conformitate cu subparagraful (b) (I), fara plata.

3. Fiecare Parte va asigura ca informatia de mediu sa devina disponibila in mod progresiv prin intermediul unor baze electronice de date care sunt usor accesibile publicului prin retele de telecomunicatii publice, informatia accesibila in aceasta forma trebuie sa includa:

(a) Rapoarte asupra starii mediului, in conformitate cu paragraful 4 de mai jos;

(b) Texte ale legilor de/sau in legatura cu mediul;

(c) Politici, planuri si programe de/sau in legatura cu mediu si acordurile de mediu; daca sunt adecvate;

(d) Alte informatii cu precizarea ca disponibilitatea unor asemenea informatii sub aceasta forma ar facilita aplicarea legilor nationale prin care se implementeaza aceasta Conventie, furnizate in cazul in care asemenea informatii sunt deja disponibile sub forma electronica.

4. Fiecare Parte va publica si disemina, la intervale care nu vor depasi 3 sau 4 ani, un raport national privind starea mediului, inclusiv informatii privind calitatea mediului si presiunea asupra mediului.

5. Fiecare parte va lua masuri, in cadrul legal national, in scopul diseminarii, printre altele a:

(a) Legislatiei si documentelor politice cum ar fi documente legate de strategii, politici, programe si planuri de actiune legate de mediu si rapoarte intermediare asupra implementarii lor, pregatite la diferite nivele ale guvernului;

(b) Tratatelor internationale, conventiilor si inteleggerilor privind problemele de mediu;

(c) Altor documente internationale semnificative privind problemele de mediu, daca sunt adecvate.

6. Fiecare Parte va incuraja operatorii ale caror activitati au un impact semnificativ asupra mediului sa informeze in mod regulat publicul asupra impactului asupra mediului, a activitatilor si produselor lor, acolo unde este posibil in cadrul unor actiuni voluntare de ecoetichetare, realizarea de scheme de bilanturi de mediu sau prin alte mijloace.

7. Fiecare Parte va:

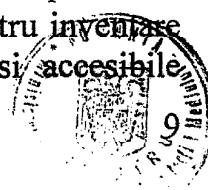
(a) Publica faptele si analizele acestora care sunt considerate a fi relevante si importante pentru schitarea unor propuneri majore de politici de mediu;

(b) Publica, ori in caz contrar, va face accesibile materiale explicative despre felul in care Partea respectiva raspunde cererilor publicului la subiecte care intra sub incidenta prevederilor acestei Conventii;

(c) Asigura intr-o forma adecvata informatii privind performantele functiilor publice sau privind serviciile publice ale guvernului, la toate nivelele, legate de mediu.

8. Fiecare Parte va dezvolta mecanisme prin care sa se asigure ca o cantitate suficienta de informatii asupra produselor este facuta disponibila in asa fel incat sa dea posibilitatea consumatorilor sa faca alegeri care au la baza informatii de mediu.

9. Fiecare Parte va stabili in mod progresiv, tinand cont de procesele internationale atunci cand este cazul, un sistem national coerent pentru inventare sau registre de poluare sub o forma structurata, computerizata si accesibile

publicului, realizate prin intermediul unor formulare standardizate. Un asemenea sistem poate sa includa intrari, emisii si transferuri in mediul inconjurator ale unei serii specifice de substante si produse, incluzand apa, energia si utilizarea resurselor, care provin dintr-o serie de activitati specifice din/spre locurile de tratare sau depozitare.

10. Nici o prevedere a acestui articol nu poate prejudicia dreptul Partilor de a refuza divulgarea unor anumite informatii de mediu in concordanta cu articolul 4, paragrafele 3 si 4.

ARTICOLUL 6

Participarea publicului la deciziile privind activitatile specifice

1. Fiecare Parte

(a) Va aplica prevederile acestui articol cu privire la deciziile legate de orice activitati propuse pentru procedura de autorizare, enumerate in anexa I.

(b) In concordanta cu legislatia nationala, va aplica prevederile acestui articol si la deciziile referitoare la activitatile care nu fac parte din anexa I, care pot avea un efect semnificativ asupra mediului. Partile vor stabili daca asemenea activitati propuse fac obiectul acestor prevederi;

(c) Pot decide, de la caz la caz si conform legislatiei nationale, sa nu aplice prevederile acestui articol la activitatile care au ca scop apararea nationala, daca acea Parte considera ca solicitarea unei astfel de informatii ar prejudicia acest scop.

2. Publicul interesat va fi informat, prin anunt public ori in mod individual cand este cazul, despre demararea unei proceduri de luare a deciziei de mediu si intr-o maniera adecvata, in timp util si efectiv, printre altele, privind:

(a) Activitatea propusa si aplicata asupra careia se va lua o decizie;

(b) Natura deciziei posibile sau asupra proiectului de decizie;

(c) Autoritatea publica responsabila de luarea deciziei;

(d) Procedura initiata, incluzand modul si momentul in care o asemenea informatie poate fi furnizata:

(i) inceputul procedurii;

(ii) oportunitatile de participare ale publicului;

(iii) data si beneficiul oricarei audieri publice initiate;

(iv) o indicatie privind autoritatea publica de la care pot fi obtinute informatii relevante si unde a fost depozitata informatia relevanta pentru examinarea de catre public;

(v) o indicatie asupra autoritatii publice relevante sau a oricarui organism oficial caruia ii pot fi adresate comentarii sau intrebari si asupra perioadei in care sunt primite comentarii sau intrabari;

(vi) o indicatie asupra tipului de informatie de mediu relevanta, disponibila pentru actiunea propusa.

(e) Faptul ca activitatea face obiectul unei proceduri nationale sau transfrontiera de evaluare a impactului asupra mediului.

3. Procedurile de participare publica vor include limite de timp rezonabile pentru diferitele faze, care sa permita timp suficient pentru informarea publicului in concordanta cu paragraful 2 si timp suficient pentru public ca acesta sa se pregateasca si sa participe efectiv in timpul procesului de luare a deciziei de mediu.

4. Fiecare Parte va asigura participarea publicului la inceputul procedurii, atunci cand toate optiunile sunt deschise si poate avea loc o participare a publicului efectiva.

5. Fiecare Parte, cand este cazul, trebuie sa incurajeze posibillii solicitatori sa identifice publicul interesat, sa angajeze discutii si sa asigure informatii referitoare la obiectivele initiativei lor inaintea depunerii cererii pentru autorizarea unei activitati.

6. Fiecare Parte va cere autoritatilor publice competente sa asigure accesul publicului interesat in vederea examinarii, la cerere daca legislatia nationala prevede astfel, gratuit si intr-un timp foarte scurt, a tuturor informatiilor relevante pentru procesul decizional care sunt disponibile in timpul procedurilor de participare publica, in conformitate cu prevederile acestui capitol, fara a aduce vreun prejudiciu drepturilor Partilor de a refuza divulgarea anumitor informatii in concordanta cu articolul 4, paragrafele 3 si 4. Informatiile semnificative vor include, cel putin si fara a prejudicia prevederile articolului 4:

(a) O descriere a locului si caracteristicilor fizice si tehnice a activitatii propuse, inclusiv o estimare a reziduurilor si emisiilor probabile;

(b) O descriere a efectelor semnificative ale activitatii de mediu propusa;

(c) O descriere a masurilor initiale pentru a preveni si/sau reduce efectele, inclusiv emisiile;

(d) O prezentare sumara, dar nu tehnica, a celor mentionate mai sus;

(e) O schita a principalelor alternative studiate de solicitant;

(f) In conformitate cu legislatia nationala, principalele rapoarte si recomandari publicate, destinate autoritatii publice la momentul cand publicul interesat trebuie sa fie informat, avand in vedere paragraful 2 de mai sus.

7. Procedurile pentru participarea publica vor permite publicului sa inainteze, in scris sau, cand este cazul, la o audiere publica sau un sondaj cu solicitantul, orice comentarii, informatii, analize sau opinii considerate relevante pentru activitatea propusa.

8. Fiecare Parte va asigura ca decizia a fost luata tinand cont de rezultatul participarii publicului.

9. Fiecare Parte va asigura ca, in momentul in care decizia a fost luata de catre autoritatea publica, publicul sa fie informat prompt asupra acesteia in concordanta cu procedurile normale. Fiecare Parte va asigura accesul publicului la textul deciziei si la motivele si consideratiile care au stat la baza acesteia.

10. Fiecare Parte va asigura ca, in momentul in care o autoritate publica reconsidera sau actualizeaza conditiile operationale pentru o activitate care face obiectul paragrafului 1, prevederile paragrafelor de la 2 la 9 din acest articol sunt aplicate fara rezerve si unde este cazul.

11. Fiecare Parte, in cadrul legislatiei sale nationale, va aplica, cat mai mult posibil si unde este adecvat, prevederile acestui articol la deciziile privind autorizarea evacuarii deliberate in mediu a organismelor genetic modificate.

ARTICOLUL 7

Participarea publicului cu privire la planurile, programele si politicile legate de mediu

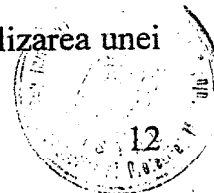
Fiecare Parte va lua masuri practice adecvate si/sau va promova prevederi pentru public ca acesta sa participe in timpul pregatirii planurilor si programelor legate de mediu intr-un cadru transparent si cinstit, pentru a furniza informatia necesara publicului. In acest cadru se vor aplica paragrafele 3,4 si 8 ale articolului 6. Publicul care poate participa va fi identificat de autoritatea publica relevanta, luand in seama obiectivele acestei Conventii. In aceeasi masura, fiecare Parte se va stradui sa asigure oportunitatile necesare participarii publicului in timpul pregatirii politicilor legate de mediu.

ARTICOLUL 8

Participarea publicului in timpul pregatirii regulamentelor de aplicare, a normativelor si instrumentelor legale obligatorii, general aplicabile

Fiecare Parte se va stradui sa promoveze o participare a publicului efectiva intr-o etapa adecvata, cat si in timp ce optiunile sunt inca deschise, in perioada pregatirii regulamentelor de aplicare si a altor reguli legale obligatorii, general aplicabile, care pot avea un efect semnificativ asupra mediului. La acest nivel, trebuie facuti urmatoorii pasi:

(a) Trebuie fixata o perioada de timp suficienta pentru realizarea unei participari publice efective;

(b) Proiectele de regulamente trebuie sa fie publicate sau facute disponibile prin alte metode;

(c) Trebuie sa ii fie oferita publicului posibilitatea de a face comentarii, direct sau prin intermediul unor organisme consultative reprezentative.

Rezultatul participarii publicului trebuie sa fie luat in considerare cat mai mult posibil.

ARTICOLUL 9 Accesul la justitie

1. Fiecare Parte, in cadrul legislatiei nationale, va asigura posibilitatea oricarei persoane care considera ca solicitarea informatiei, conform prevederilor articolului 4, a fost ignorata, in mod gresit refuzata partial sau in totalitate, ca a primit un raspuns inadecvat sau ca cererea sa nu a fost considerata conform prevederilor acestui articol, accesul la o procedura de recurs in fata instantei de judecata sau a altui organism independent si impartial prevazut de lege.

In cazul in care o Parte asigura un astfel de recurs de catre o instanta de judecata, ea va face in asa fel incat o asemenea persoana sa aiba acces si la o procedura de fond stabilita de lege, care sa fie gratuita sau nu prea scumpa in cazul reconsiderarii de catre o autoritate publica sau revizuirii de catre un organism independent si impartial, altul decat o instanta de judecata.

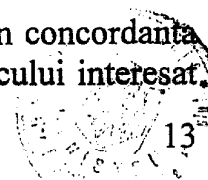
Decizia finala luata in concordanta cu acest paragraf trebuie sa fie obligatorie pentru autoritatea publica care detine informatia. Motivele trebuie sa fie declarate in scris, cel putin in cazul in care informatia este refuzata conform acestui paragraf.

2. Fiecare Parte trebuie, in cadrul legislatiei nationale, sa asigure membrilor publicului interesat:

(a) care au un interes suficient sau, altfel spus,

(b) li se afecteaza un drept, in cazul in care procedurile administrative legale ale unei Parti solicita aceasta ca o preconditionie, accesul la o procedura de recurs in fata instantei si/sau a altui organism independent si impartial stabilit prin lege si sa atace legalitatea oricarei decizii, act sau omisiune care face obiectul prevederilor articolului 6, in cazul in care legislatia nationala prevede astfel si fara a prejudicia paragraful 3 de mai jos sau alte prevederi relevante ale acestei Conventii.

Interesul suficient sau afectarea unui drept va fi determinat in concordanta cu prevederile legilor nationale si cu obiectivele de a asigura publicului interesat.

un acces larg la justitie in cadrul determinat de aceasta Conventie. La acest nivel, interesul oricarei organizatii neguvernamentale care indeplineste cerintele aratate in articolul 2, subparagraful 5 trebuie sa fie considerate suficiente pentru scopul paragrafului (a) de mai sus. Astfel de organizatii vor fi considerate ca avand dreptul sau capacitatea de a fi afectate in concordanta cu prevederile subparagrafului (b) de mai sus.

Aceste prevederi nu vor exclude posibilitatea unei proceduri prealabile in fata unei autoritati administrative si nu pot afecta cerinta epuizarii procedurilor de recurs administrative inainte de recurgerea la procedurile judiciare in cazul in care o astfel de cerinta exista in dreptul intern.

3. In plus si fara a prejudicia procedurile la care se refera paragrafele 1 si 2 de mai sus, fiecare parte trebuie sa asigure ca, in momentul in care toate criteriile sunt indeplinite, daca acestea sunt prevazute de legislatia nationala, membrii publicului sa aiba acces la procedurile administrative sau juridice pentru a ataca actele sau omisiunile persoanelor private si autoritatilor publice care contravin prevederilor legislatiei nationale cu referire la mediu.

4. In plus si fara a prejudicia paragraful 1, procedurile la care se refera paragrafele 1, 2 si 3 trebuie sa asigure remedierea adecvata si efectiva, inclusiv adoptarea unei hotarari judecatoresti cand este cazul, care sa fie cinstita, echitabila, la timp si sa nu coste foarte mult. Deciziile luate in conformitate cu acest articol trebuie sa fie date sau inregistrate in scris. Deciziile instantelor, si oricand este posibil a altor organisme, trebuie sa fie accesibile publicului.

5. Pentru ca prevederile acestui articol sa fie efective, fiecare Parte va asigura ca informatia sa fie facuta publica pentru accesul la procedurile de recurs administrativ sau juridic si trebuie sa ia in considerare stabilirea unui mecanism de asistenta pentru a elimina sau reduce obstacolele financiare sau de alta natura privind accesul la justitie.

ARTICOLUL 10 Intalnirile Partilor

1. Prima intalnire a Partilor va fi convenita nu mai tarziu de un an de la data intrarii in vigoare a acestei conventii. In plus, o intalnire ordinara a Partilor va fi tinuta cel putin odata la fiecare doi ani, numai daca nu s-a decis altfel de Parti, ori la solicitarea scrisa a uneia din Parti se va asigura ca, in interval de sase luni de la comunicarea solicitarii inaintate tuturor Partilor de catre Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, solicitarea respectiva fiind suportata de cel putin o treime a Partilor.

2. La intalnirile lor Partile vor examina in mod continuu implementarea acestei Conventii prin rapoarte elaborate de Parti in mod regulat si in acest scop vor:

(a) Analiza politicile pentru conceptele legale si metodologice privind accesul la informatie, participarea publica la luarea deciziei si accesul la justitie in probleme de mediu, avand in vedere imbunatatirea viitoare a acestor probleme;

(b) Schimba informatii cu privire la experienta castigata in incheierea si implementarea acordurilor bilaterale si multilaterale ori altor aranjamente avand legatura cu scopul acestei conventii si care implica una sau mai multe Parti care sunt Parte;

(c) Solicita, unde este cazul, serviciile organismelor relevante ale Comisiei Economice pentru Europa si ale altor organisme internationale si comitete specifice, in legatura cu toate aspectele pertinente pentru indeplinirea scopurilor acestei Conventii;

(d) Stabili orice organisme subsidiare care se considera necesare;

(e) Pregati, unde este cazul, protocoale la aceasta Conventie;

(f) Considera si adopta propuneri pentru amendamente la aceasta Conventie in concordanta cu prevederile articolului 14;

(g) Considera si intreprinde orice actiune auxiliara care poate fi solicitata pentru atingerea scopurilor acestei Conventii;

(h) Considera si adopta la prima lor intalnire, prin consens, reguli de procedura pentru intalnirile lor si ale organismelor auxiliare;

(i) Analiza, la prima lor intalnire, experienta lor in implementarea prevederilor articolului 5, paragraful 9 si considera ce masuri sunt necesare pentru a dezvolta viitorul sistem la care se refera aceasta prevedere, luand in considerare procesele si schimbarile internationale, inclusiv elaborarea unui instrument adecvat cu privire la registrul emisiilor si transferului poluantilor ori inventarelor care pot fi anexate la aceasta Conventie.

3. Intalnirea Partilor poate sa considere, daca este necesar, stabilirea regulilor financiare pe baza de consens.

4. Organizatia Natiunilor Unite, agentiile sale specializate si Agentia Internationala pentru Energie Atomica, precum si orice alta organizatie de stat sau de integrare economica regionala imputernicita in baza articolului 17 sa semneze aceasta Conventie, dar care nu este Parte la aceasta Conventie si orice organizatie interguvernamentala calificata in domeniile care privesc Conventia va fi imputernicita sa participe ca observatori la intalnirile Partilor.

5. Orice organizatie neguvernamentala, calificata in domeniile la care se refera Conventia, care a informat Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa despre dorinta de a fi reprezentata la o intalnire a Partilor va fi imputernicita sa participe ca observator numai daca cel putin o treime a Partilor prezente la intalnire nu ridica obiectiuni.

6. In sensul paragrafelor 4 si 5 de mai sus, regulile de procedura la care se refera paragraful 2 (h) vor prevedea aranjamente practice pentru procedura de folosire si a altor termeni relevanti.

ARTICOLUL 11

Dreptul la vot

1. Exceptand prevederea paragrafului 2 al acestui articol, fiecare Parte la aceasta Conventie va avea un vot.

2. Organizatiile de integrare economica europeana, in cadrul competentei lor, vor exercita dreptul la vot cu un numar de voturi egal cu numarul statelor care sunt Parti la aceasta Conventie. Astfel de organizatii nu vor exercita dreptul lor de vot daca statele lor membre si-l exercita pe al lor si viceversa.

ARTICOLUL 12

Secretariatul

Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa va indeplini urmatoarele functii de secretariat:

- (a) Convenirea si pregatirea intalnirilor Partilor;
- (b) Transmiterea, catre Parti, a rapoartelor si altor informatii primite in conformitate cu prevederile acestei Conventii;
- (c) Alte functii care pot fi determinate de Parti.

ARTICOLUL 13

Anexele

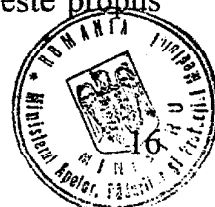
Anexele la aceasta Conventie vor constitui parte integranta a acesteia.

ARTICOLUL 14

Amendamente la Conventie

1. Orice Parte poate propune amendamente la aceasta Conventie.

2. Textul oricarui amendament propus la aceasta Conventie va fi inaintat in scris Secretarului Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care-l va comunica tuturor Partilor cu cel putin 90 de zile nirea Partilor la care este propus pentru adoptare.

3. Partile vor face orice efort pentru a ajunge la un acord, prin consens, privind orice amendament propus la aceasta Conventie. Daca toate eforturile, spre a obtine consensul, au fost epuizate si nu s-a ajuns la acord, amendamentul va fi adoptat cu votul unei majoritati de trei patrimi a Partilor prezente si volante.

4. Amendamentele la aceasta Conventie adoptate in concordanta cu paragraful 3 al acestui articol vor fi inaintate de Depozitar tuturor Partilor pentru ratificare, aprobare sau acceptare. Amendamentele la aceasta Conventie, altele decat acelea la o anexa, vor intra in vigoare pentru Partile care le-au ratificat, aprobat sau acceptat dupa 90 zile dupa primirea de catre Depozitar a notificării ratificarii, aprobarii sau acceptarii de catre cel putin trei patrimi din aceste Parti. Dupa aceasta data ele vor intra in vigoare pentru orice alta Parte in cea de a nouazecea zi dupa ce Partea respectiva depune instrumentul sau de ratificare, aprobare sau acceptare a amendamentelor.

5. Orice Parte care nu este capabila sa aprobe un amendament la o anexa a acestei Conventii va notifica Depozitarului in scris in decurs de 12 luni de la data comunicarii adoptarii. Depozitarul va comunica tuturor Partilor, fara intarziere, orice notificare primita. O Parte poate inlocui, in orice moment, o acceptare notificata anticipata si dupa depunerea oricarui instrument de acceptare la Depozitar, amendamentele la o astfel de anexa vor deveni efective pentru acea Parte.

6. La expirarea celor 12 luni de la data comunicarii de catre Depozitar, in concordanta cu paragraful 4, un amendament la o anexa va deveni efectiv pentru acele Parti care nu au transmis o notificare la Depozitar conform prevederilor paragrafului 5 de mai sus, daca cel putin o treime a Partilor au inaintat o astfel de notificare.

7. In sensul acestui articol, "Partile prezente si votante" inseamna Partile prezente si care exprima un vot afirmativ sau negativ.

ARTICOLUL 15

Examinarea aplicarii prevederilor Conventiei

Intalnirea Partilor va stabili, pe baza de consens, aranjamente de nonconfruntare, nejudiciare si de natura consultativa pentru examinarea aplicarii prevederilor acestei Conventii. Aceste aranjamente vor permite implicarea adecvata a publicului si pot include optiunea de a considera comunicari din partea publicului in probleme legate de aceasta Conventie.

ARTICOLUL 16

Solutionarea diferendelor

1. Orice diferend aparut intre doua sau mai multe Parti in legatura cu interpretarea sau aplicarea acestei Conventii va fi solutionat prin negocieri sau prin orice alt mijloc de solutionare a disputelor acceptabil partilor implicate in disputa.

2. In timpul semnarii, ratificarii, acceptarii, aprobarii sau accederii la aceasta Conventie, sau in orice moment dupa aceea, o Parte poate declara in scris Depozitarului ca pentru a solutiona diferendul nerezolvat, conform paragrafului 1 de mai sus accepta ca obligatorii in legatura cu orice Parte care este de acord cu aceleasi conditii, unul sau ambele mijloace de solutionare care urmeaza:

- (a) Inaintarea diferendului catre Curtea Internationala de Justitie;
- (b) Arbitrajul in concordanta cu procedura prezentata in anexa II.

3. Daca partile la diferend au acceptat ambele mijloace de solutionare a diferendelor la care se refera paragraful de mai sus, diferendul poate fi inaintat numai Curtii Internationale de Justitie, cu exceptia cazului in care Partile au convenit asupra unei alte solutii.

ARTICOLUL 17

Semnarea

Conventia va fi deschisa pentru semnare la Aarhus (Danemarca) pe 25 iunie 1998 si dupa aceea la sediul central al ONU din New York pana la 21 Decembrie 1998 de catre statele membre ale CEE, precum si de catre statele cu statut de membru consultativ al Comisiei Economice pentru Europa.

ARTICOLUL 18

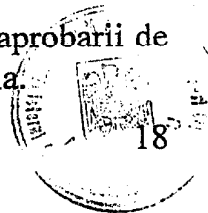
Depozitarul

Secretariatul general al ONU va actiona ca Depozitar al acestei Conventii.

ARTICOLUL 19

Ratificarea, acceptarea, aprobarea si accederea

1. Aceasta Conventie va face obiectul ratificarii, acceptarii sau aprobarii de catre Statele semnatare si organizatiile de integrare economica regionala.

2. Aceasta Conventie va fi deschisa pentru accesare, incepand de la 22 Decembrie 1998, pentru Statele si organizatiile de integrare economica regionala la care se refera articolul 17.

3. Orice alt stat, la care nu se refera paragraful 2 de mai sus, care este membru al ONU, poate accede la aceasta Conventie dupa aprobarea de catre intalnirea Partilor.

4. Orice organizatie la care se refera articolul 17, care devine Parte la aceasta Conventie, independent de orice stat membru care este Parte va respecta toate obligatiile care decurg din Conventie. daca una sau mai multe astfel de organizatii dintr-un stat membru este Parte la Conventie, organizatia si statul membru vor decide cu privire la responsabilitatile care le au fiecare conform prevederilor Conventiei. In astfel de cazuri organizatia si statul membru nu vor fi indreptatite sa-si exercite drepturile care le revin din aceasta Conventie, in mod concomitent.

5. In instrumentele lor de ratificare, acceptare, aprobare sau accesare, organizatiile de integrare economica regionala la care se refera articolul 17 vor declara extinderea competentei lor cu privire la problemele la care se refera Conventia. Aceste organizatii vor informa, de asemenea, Depozitarul despre orice modificare a extinderii competentei lor.

ARTICOLUL 20

Intrarea in vigoare

1. Aceasta Conventie va intra in vigoare la 90 de zile dupa data depunerii celei de al sasesprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau accesare.

2. In sensul paragrafului 1 de mai sus orice instrument depus de catre o organizatie de integrare economica regionala nu va fi considerat ca aditional la acele depuse de Statele membre ale unei astfel de organizatii.

3. Pentru fiecare Stat sau organizatie la care se refera articolul 17, care ratifica, accepta sau aproba aceasta Conventie ori accede dupa depunerea celui de al sasesprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau accesare, Conventia va intra in vigoare in cea de a nouazecea zi de la data depunerii de catre Statul sau organizatia respectiva a instrumentului sau de ratificare, acceptare, aprobare sau accesare.

19

ARTICOLUL 21

Retragerea

In orice moment, la trei ani dupa data intrarii in vigoare a acestei Conventii pentru o Parte, acea Parte se poate retrage din Conventie printr-o notificare scrisa catre Depozitar. Orice astfel de retragere isi va face efectul in cea de a nouazecea zi de la data primirii notificarii de catre Depozitar.

ARTICOLUL 22

Texte autentice

Originalul aceste Conventii ale carei texte in limbile engleza, franceza si rusa sunt egal autentice, va fi depozitat la Secretarul General al Natiunilor Unite.

Drept pentru care subsemnatii, avand depline puteri, am semnat aceasta Conventie.

Facut la Aarhus (Danemarca) la 25 iunie 1998.

LISTA ACTIVITATILOR MENTIONATE IN
ARTICOLUL 6, PARAGRAFUL 1(a)

1. Sectorul energetic:

- Rafinarii de uleiuri minerale si benzina;
- Instalatii de gazeificare si lichefiere;
- Centrale termice si alte instalatii cu combustie cu un aport de caldura de 50 Megawati sau mai mult;
- Cuptoare de cocs;
- Centrale nucleare si alte reactoare nucleare inclusiv demontarea sau dezafectarea acestor centrale sau reactoare I/ (cu exceptia statiilor de cercetare pentru producerea si conversia materialelor fisibile si fertile a caror putere maxima nu depaseste 1 MW de incercare termica permanenta);
- Instalatii pentru prelucrarea combustibilului nuclear radioactiv;
- Instalatii proiectate:
 - pentru producerea sau imbogatirea combustibilului nuclear;
 - pentru prelucrarea combustibilului nuclear radioactiv sau a deseurilor cu radioactivitate ridicata;
 - pentru depozitarea finala a deseurilor radioactive;
- Exclusiv pentru depozitarea finala a deseurilor radioactive;
- Exclusiv pentru depozitarea (planificata pentru mai mult de 10 ani) a combustibililor nucleari radioactivi sau a deseurilor radioactive intr-un alt loc decat cel de productie.

2. Obtinerea si prelucrarea metalelor:

- Instalatii de prajire sau prajire prin aglomerare a minereurilor de metale (inclusiv minereuri sulfidice);

- Instalatii pentru producerea fontei brute sau a otelului (fuziune primara sau secundara), inclusiv turnare continua cu o capacitate de peste 2,5 t/ora;

- Instalatii pentru prelucrarea metalelor feroase:

- (i) instalatii de laminare la cald cu o capacitate de peste 20 t otel brut/ora;

- (ii) forjerii cu ciocane a caror energie depaseste 50 KJ pe ciocan unde puterea calorica folosita depaseste 20 MW;

- (iii) aplicarea de acoperiri metalice topite de protectie cu un aport mai mare de 2 t otel brut/ora;

- Topitorii de metale feroase cu o capacitate de productie de peste 20 t/zi;

- Instalatii:

- (i) pentru obtinerea de metale brute neferoase din minereuri, concentrate sau materii prime secundare prin procese metalurgice, chimice sau electrolitice;

- (ii) pentru topire inclusiv realizarea de aliaje a metalelor neferoase, inclusiv produse recuperate (rafinare, turnare etc.) cu o capacitate de topire de peste 4 t/zi la plumb si cadmiu sau 20 t/zi la alte metale;

- Instalatii pentru tratarea suprafetei metalelor si a materialelor plastice prin procese electrolitice sau chimice, volumul bailor de tratare depasind 30 m³.

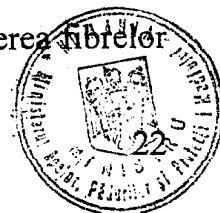
3. Industria de minerale:

- Instalatii pentru producerea clincherului de ciment in cuptoare rotative cu o capacitate de productie de peste 500 t/zi sau a varului in cuptoare rotative cu o capacitate de productie de peste 50 t/zi sau in alte cuptoare cu o capacitate de productie de peste 50 t/zi;

- Instalatii de productie a azbestului si de fabricare a produselor pe baza de azbest;

- Instalatii de fabricare a sticlei inclusiv a fibrei de sticla cu o capacitate de topire de peste 20 t/zi;

- Instalatii pentru topirea substantelor minerale si producerea fibrelor minerale cu o capacitate de topire de peste 20 t/zi;

- Instalatii pentru fabricarea produselor ceramice prin aprindere in special a tiglei pentru acoperis, caramizilor refractare, tiglei, gresiei ceramice sau a portelanului cu o capacitate de productie de peste 75 t/zi si/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ si cu o densitate de depunere/cuptor de peste 300 kg/m³.

4. Industria chimica: productia, intelegand prin aceasta acele categorii de activitati cuprinse in acest paragraf, la scara industriala prin prelucrare chimica a substantelor sau grupelor de substante enumerate in subparagrafele de la (a) la (g):

(a) Instalatii chimice pentru producerea substantelor chimice organice de baza cum ar fi:

- (i) Hidrocarburi simple (liniare sau ciclice, saturate sau nesaturate, alifactice sau aromatice);
- (ii) Hidrocarburi cu continut de oxigen ca: alcooli, aldehide, cetone, acizi carboxilici, esteri, acetati, eteri, peroxizi, rasini epoxidice;
- (iii) hidrocarburi sulfuroase;
- (iv) hidrocarburi azotoase ca: amine, amide, compusi nitrici, nitroderivati sau nitrati, nitrili, cianati, izocianati;
- (v) hidrocarburi cu continut de fosfor;
- (vi) hidrocarburi halogenate;
- (vii) compusi organometalici;
- (viii) materiale plastice de baza (polimeri, fibre sintetice si fibre pe baza de celuloza);
- (ix) cauciucuri sintetice;
- (x) vopsele si pigmenti;
- (xi) agenti activi de suprafata si surfactanti;

(b) Instalatii chimice pentru obtinerea substantelor chimice anorganice de baza ca:

- (i) gaze ca: amoniac, clor sau acid clorhidric gazos, fluor sau acid fluorhidric, oxizi de carbon, compusi cu sulf, oxizi de azot, hidrogen, dioxid de sulf, fosgen;
- (ii) acizi ca: acid cromic, acid fluorhidric, acid fosforic, acid azotic, acid clorhidric, acid sulfuric oleum, acizi sulfurosi;
- (iii) baze ca: hidroxid de amoniu, hidroxid de potasiu, hidroxid de sodiu;
- (iv) saruri ca: clorura de amoniu, clorat de potasiu, carbonat de potasiu, carbonat de sodiu, perborat si nitrat de argint;

- (v) metaloizi, oxizi metalici sau alti compusi anorganici cum ar fi carbura de calciu, carbura de siliciu;

(c) Instalatii chimice pentru producerea de ingrasaminte pe baza de fosfor azot sau potasiu (ingrasaminte simple sau compuse);

(d) Instalatii chimice pentru obtinerea produselor curative pe baza de plante si a biocidelor;

(e) Instalatii care utilizeaza un proces chimic sau biologic pentru obtinerea produselor farmaceutice de baza;

(f) Instalatii chimice pentru producerea explozivilor;

(g) Instalatii chimice in care se foloseste tratarea chimica sau biologica pentru obtinerea aditivilor alimentari cu proteine, a fermentilor sau a altor substante proteice.

5. Gospodarirea deseurilor:

- Instalatii pentru incinerarea, recuperarea, tratarea chimica sau depozitarea controlata a deseurilor;

- Instalatii pentru incinerarea deseurilor orasenesti cu o capacitate de peste 3 t/ora;

- Instalatii pentru depozitarea deseurilor nepericuloase cu o capacitate de peste 50 t/zi;

- Depozite controlate care primesc mai mult de 10 t/zi sau cu o capacitate totala de peste 25.000 t cu exceptia haldelor pentru deseuri inerte.

6. Statii de epurare a apelor uzate cu o capacitate de peste 150.000 populatie echivalenta.

7. Instalatii industriale pentru:

(a) Obtinerea de celuloza din lemn sau alte materiale fibroase similare;

(b) Obtinerea de hartie si carton cu o capacitate de productie de peste 20 t pe zi.

8. (a) Construirea de linii de cale ferata pe distante mari si a aeroporturilor cu o lungime medie de rulare de 2.100 m sau chiar mai mult;

(b) Construirea de autostrazi si drumuri pentru circulatie rapida;

(c) Construirea unui drum nou cu patru sau mai multe benzi sau reamenajarea si/sau largirea unui drum existent cu doua benzi sau o banda pentru a asigura patru sau mai multe benzi acolo unde un astfel de drum nou, sau sectiunea reamenajata si/sau largita de drum ar putea avea o lungime continua de 10 sau mai multi kilometri.

9. (a) Apele interioare si porturile pentru transportul pe apele interioare care permit trecerea unor vase de peste 1.350 t;

(b) Porturile comerciale, danele pentru incarcari si descarcari ce sunt legate de uscat si porturi exterioare (exclusiv danele pentru feribot) care pot primi vase de peste 1.350 t.

10. Scheme de extractie a apei subterane sau reincarcare artificiala a apei subterane unde volumul anual de apa extrasa sau reincarcata este echivalent cu sau depaseste 10 mil.m³.

11. (a) Lucrari pentru transferul resurselor de apa intre bazinele riverane unde acest transfer are ca scop prevenirea deficitului de apa si unde cantitatea de apa transferata depaseste 100 mil.m³/an;

(b) In toate celelalte cazuri, lucrari pentru transferul resurselor de apa intre bazine riverane unde debitul mediu multianual al bazinului de extractie depaseste 2.000 mil.m³/an si unde cantitatea de apa transferata depaseste 5% din acest debit.

In ambele cazuri sunt excluse transferurile de apa potabila prin conducte.

12. Extractia petrolului si a gazelor naturale in scopuri comerciale acolo unde cantitatea extrasa depaseste 500 t/zi in cazul petrolului si 500.000 m³/zi in cazul gazelor.

13. Baraje sau alte instalatii proiectate pentru retinerea sau acumularea permanenta a apei acolo unde cantitatea noua, sau suplimentarea de apa retinuta, sau acumulata depaseste 10 mil.m³.

14. Conducte pentru transportul gazelor, titeiului sau a substantelor chimice, cu un diametru mai mare de 800 mm si cu o lungime mai mare de 40 km.

15. Instalatii pentru cresterea intensiva a pasarilor si porcilor cu mai mult de:

- (a) 40.000 locuri pentru pasari;
- (b) 2.000 locuri pentru cresterea porcilor(peste 30 kg) sau
- (c) 750 locuri pentru scoafe.

16. Cariere si exploatare miniere, in cariere unde suprafata amplasamentului depaseste 25 ha sau extractia turbei, acolo unde suprafata amplasamentului depaseste 150 ha.

17. Construirea liniilor electrice suspendate avand o tensiune de 220 Kv sau mai multe si cu o lungime mai mare de 15 km.

18. Instalatii pentru depozitarea produselor petroliere, petrochimice sau chimice cu o capacitate de 200.000 t sau mai mult.

19. Alte activitati:

- Instalatii pentru pretratarea (operatii cum ar fi spalare, albire, mercerizare) sau vopsirea fibrelor sau textilelor acolo unde capacitatea de tratare depaseste 10 t/zi;

- Instalatii pentru tabacirea pieilor brute si crude acolo unde capacitatea de tratare depaseste 12 t de produse finite/zi:

(a) Abatoare cu o capacitate de productie a carcaselor mai mare de 50 t/zi;

(b) Tratarea si prelucrarea axata pe obtinerea produselor alimentare din:

(i) materii prime animaliere (altele decat laptele)cu o capacitate de productie a produselor finite mai mare de 75 t/zi;

(ii) materii prime vegetale cu o capacitate de productie a produselor finite mai mare de 300 t/zi (valoarea medie trimestriala);

(c) Tratarea si prelucrarea laptelui, cantitatea de lapte primita fiind mai mare de 200 t/zi (valoarea medie trimestriala);

- Instalatii pentru depozitarea si reciclarea carcaselor de animale si a deseurilor animaliere depasind 10 t/zi;

- Instalatii pentru tratarea suprafetelor substantelor, obiectelor sau produselor utilizand solventi organici, in special pentru prelucrarea, tiparirea, captusirea, degresarea, impermeabilizarea, calibrarea,

vopsirea, curatirea sau impregnarea, cu o capacitate de consum mai mare de 150 kg/ora sau mai mult de 200 t/an;

- Instalatii pentru producerea de carbon (carbune care arde greu) sau de electrografit prin incinerare sau grafitizare.

20. Orice activitate ce nu este specificata in paragrafele 1-19 in care participarea publicului este asigurata printr-o procedura de evaluare a impactului asupra mediului in conformitate cu legislatia nationala.

21. Prevederea articolului 6, paragraf 1(a), nu se aplica nici unui proiect de mai sus initiat in mod exclusiv sau in principal pentru cercetarea, dezvoltarea sau testarea unor metode sau produse noi pentru o perioada de timp mai mica de 2 ani, daca ele ar putea determina unele efecte negative semnificative asupra mediului si sanatatii.

22. Orice modificare sau extindere a activitatilor, acolo unde o astfel de modificare sau extindere satisface criteriile/limitele stabilite prin aceasta anexa, se va supune articolului 6, paragraf 1 (a). orice alta modificare sau extindere a activitatilor se va supune articolului 6, paragraf 1(b).

NOTE:

1/ Centralele atomo-electrice si alti reactori nucleari inceteaza sa mai fie considerate astfel de instalatii atunci cand toti combustibilii nucleari si alte elemente contaminate radioactiv au fost inlaturate definitiv de pe locul de montaj a instalatiei.

2/ In sensul acestei Conventii, "aeroport" inseamna un aeroport care respecta definitia din Conventia de la Chicago din 1944 care a infiintat Organizatia Internationala a Aviatiei Civile (anexa 14).

3/ In sensul acestei Conventii "drum cu circulatie rapida" inseamna un drum care respecta definitia din Acordul European asupra Principalelor Artere de Trafic International din 15 noiembrie 1975.

ARBITRAJUL

1. In cazul unei dispute care a fost inaintata spre arbitraj conform articolului 16, paragraful 2 al Conventiei, o parte sau partile vor notifica secretariatului cu privire la obiectul problemei de arbitraj si vor indica, in mod special, articolele Conventiei a caror interpretare sau aplicare este in discutie, Secretariatul va urmari ca informarea sa fie primita de toate Partile la aceasta Conventie.

2. Tribunalul arbitral va fi alcatuit din trei membri. Atat Partea sau partile cat si cealalta Parte sau Parti la diferend vor desemna cate un arbitru, iar cei 2 arbitri numiti vor desemna, printr-un acord comun, un al treilea arbitru, care va fi presedintele tribunalului arbitral. Acesta din urma nu va avea aceeasi nationalitate ca una dintre partile in disputa, nu va locui sau nu va folosi ca loc de resedinta teritoriul uneia dintre parti, nu va fi angajat de una dintre ele si nu va avea de a face cu cazul in nici o alta calitate.

3. Daca presedintele tribunalului arbitral nu a fost desemnat in decurs de doua luni de la numirea celui de al doilea arbitru, Secretariatul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, la solicitarea oricarei parti, va desemna presedintele in decursul urmatoarelor doua luni.

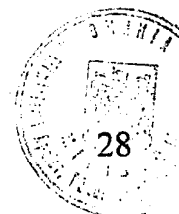
4. Daca una dintre Partile in disputa nu numeste un arbitru in timp de doua luni de la primirea cererii, cealalta parte va informa Secretariatul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va desemna presedintele tribunalului arbitral in decursul urmatoarelor doua luni. Dupa desemnarea sa, presedintele tribunalului arbitral va solicita partii care nu si-a numit un arbitru, sa faca acest lucru in interval de doua luni. Daca nu se reuseste acest lucru timp de doua luni, presedintele va informa Secretariatul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va face aceasta numire in timpul urmatoarelor doua luni.

5. Tribunalul arbitral va lua decizia sa in concordanta cu legea internationala si prevederile acestei Conventii.

6. Orice tribunal arbitral, constituit conform prevederilor acestei anexe, isi va intocmi propriile sale reguli de procedura.

7. Deciziile tribunalului arbitral, atat privind procedura cat si fondul, vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor sai.

8. Tribunalul poate lua masurile adecvate pentru a stabili faptele.

9. Partile in disputa vor facilita activitatea tribunalului arbitral si, in mod special, utilizand toate mijloacele la dispozitia lor, vor:

- (a) furniza toate documentele, instrumentele si informatiile relevante;
- (b) fi imputernicite, daca este necesar, sa solicite martori sau experti si vor lua in seama marturia lor.

10. Partile si arbitrii vor proteja confidentialitatea oricaror informatii pe care acestia le primesc in mod confidential in cursul lucrarilor tribunalului arbitral.

11. Tribunalul arbitral poate la cererea vreuneia dintre Parti, sa recomande masuri provizorii de protectie.

12. Daca una dintre parti in disputa nu se prezinta in fata tribunalului sau nu reuseste sa-si apere cauza, cealalta parte poate cere tribunalului sa continue procedurile si sa dea decizia finala. Absenta uneia dintre Parti sau imposibilitatea de a-si apara cauza nu va constitui un obstacol in calea lucrarilor.

13. Tribunalul arbitral poate audia si determina contrapetentii care decurg direct din problema care face obiectul diferendului.

14. Numai daca tribunalul nu stabileste altfel, datorita unor imprejurari specifice cauzei, cheltuielile de judecata, inclusiv retributia arbitrilor, vor fi suportate in mod egal de partile in disputa. Tribunalul va pastra inregistrarea tuturor cheltuielilor sale si va oferi partilor o situatie finala a acestora.

15. Orice Parte la aceasta Conventie care are un interes de natura legala cu privire la obiectul problemei in disputa si care poate fi afectat de o decizie in cauza, poate interveni in timpul procedurilor cu acordul partilor.

16. Tribunalul arbitral va da hotararea in cinci luni de la data la care acesta a fost constituit, doar daca nu considera ca este necesar sa extinda limita de timp pentru o perioada care de asemenea sa nu depaseasca cinci luni.

17. Hotararea tribunalului arbitral va fi insotita de motivarea ei. Aceasta va fi definitiva si obligatorie pentru toate partile in disputa. Hotararea va fi transmisa de catre tribunalul arbitral partilor in disputa si Secretariatului. Secretariatul va remite comunicarea primita tuturor Partilor la Conventie.

18. Orice disputa care ar putea aparea intre Parti cu privire la interpretarea sau executarea hotararii, ar putea fi inaintata de oricare dintre parti tribunalului arbitral care a dat hotararea sau, daca acesta nu poate indeplini hotararea, altui tribunal constituit in acest scop in aceeași maniera ca prima.

